

Cyngor Sir Ynys Môn

Adroddiad i:	PWYLLGOR GWAITH
Dyddiad:	29 TACHWEDD 2021
Pwnc:	MONITRO CYLLIDEB Y CYFRIF REFENIW TAI, CHWARTER 2 2021/22
Aelod(au) Portffolio:	Y CYNGHORYDD ROBIN WYN WILLIAMS
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	MARC JONES
Awdur yr Adroddiad:	BETHAN HUGHES OWEN
Ffôn:	01248 752663
E-bost:	BETHANOWEN2@YNYSMON.GOV.UK
Aelodau Lleol:	Amherthnasol

A – Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau

1. Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith nodi'r canlynol:-

1.1 Y sefyllfa a nodir mewn perthynas â pherfformiad ariannol y Cyfrif Refeniw Tai (CRT) ar gyfer chwarter 2 2021/22.

1.2 Yr alldro a ragwelir ar gyfer 2021/22.

2. Cefndir

2.1 Dengys yr adroddiad hwn gyllideb sydd â gwarged a gynlluniwyd o £8.8m.

2.2 Y gyllideb gyfalaf ar gyfer 2021/22 oedd £22.56m, gan gynnwys lwfans ar gyfer gwariant na chafodd ei gwblhau o gyllideb gyfalaf 2020/21. Roedd hyn i'w gyllido'n rhannol gan grantiau (£2.7m) a benthyca (£2m).

2.3 Roedd cyfuniad o'r gyllideb refeniw a'r gyllideb gyfalaf wedi'i haddasu yn arwain at ddiffyg cyllidebol a gynlluniwyd o £9.1m a fyddai'n cael ei gyllido o gronfa wrth gefn y CRT.

2.4 Mae'r CRT wedi'i glustnodi i'w ddefnyddio ar gyfer dibenion penodol ac ni ellir trosglwyddo arian wrth gefn ohono i'r Gronfa Gyffredinol, ac ni ellir defnyddio arian wrth gefn y Gronfa Gyffredinol i gyllido'r CRT.

3. Mae'r adroddiad hwn yn nodi perfformiad ariannol y CRT am y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2021 a 30 Medi 2021.

4. Trosolwg

4.1 Mae sefyllfa gwarged / diffyg y CRT ar ddiwedd Chwarter 2 yn dangos gorwariant o £363k o gymharu â'r gyllideb a broffiliwyd. Dangosir mwy o fanylion yn Atodiad A.

4.2 Mae gwariant Cyfalaf £1,518k yn is na'r gyllideb a broffiliwyd. Mae'r gwariant a ragwelir £6,293k yn is na'r gyllideb, fel yr esbonnir isod. Dangosir mwy o fanylion yn Atodiad B.

4.3 Mae'r diffyg a ragwelir yn awr (gan gyfuno refeniw a chyfalaf) yn £5,142k, £3,974k yn llai na'r gyllideb, yn bennaf oherwydd bod y gwariant cyfalaf yn is na'r gyllideb.

5. Incwm

- 5.1** Ar ddiwedd yr ail chwarter, roedd lefel yr incwm a dderbyniwyd £29k yn llai na'r gyllideb a broffiliwyd, fel y nodir isod.
- 5.2** Roedd incwm rhent £41k yn is na'r gyllideb a broffiliwyd ar ddiwedd Chwarter 2. Adolygwyd y rhagolwg ac mae'n cymryd i ystyriaeth y tai newydd a gyflwynwyd i'r portffolio (maent yn cynnwys 15 tŷ yn Rhosybol), yn ogystal â chydabod oedi yn y rhaglen gyfalaf (gweler 9(ii) isod), ac mae £149k yn is na'r gyllideb wreiddiol.
- 5.3** Mae incwm o daliadau gwasanaeth, sy'n seiliedig ar gostau gwirioneddol, £15k yn well na'r gyllideb. Adolygwyd y rhagolwg a disgwylir i incwm fod £25k yn well na'r gyllideb.
- 5.4** Mae'r ddarpariaeth ar gyfer dyledion drwg yn 1.5% o'r incwm rhent, ffigwr tebyg i'r llynedd. Ar hyn o bryd mae cyfanswm y dyledion rhent yn £870k, o gymharu â £825k yn ystod yr un cyfnod y llynedd. Bydd y sefyllfa'n parhau i gael ei monitro, ond dylai'r ddarpariaeth fod yn ddigonol ar gyfer y flwyddyn.
- 5.5** Mae'r rhagolwg cyffredinol ar gyfer incwm bellach yn ddiffyg o £124k, o gymharu â'r gyllideb wreiddiol, ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.

6. Gwariant nad yw'n ymwneud â Gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw

- 6.1** Ar ddiwedd yr ail chwarter, roedd gwariant ar waith heblaw am waith trwsio a chynnal a chadw £139k yn uwch na'r gyllideb a broffiliwyd.
- 6.2** Mae'r gorwariant ar Wariant Refeniw Arall (£221k) i'w briodoli'n bennaf i wariant ar y Rhaglen Ôl-osod er mwyn Optimeiddio (ORP) a fydd yn cael ei gyllido trwy grant gan LIC, a derbyniwyd cadarnhad ynghylch y grant erbyn hyn. Yn ogystal â gwariant ar yr ORP, gwnaed rhai blaendaliadau ar gyfer y flwyddyn lawn mewn perthynas â ffioedd trwyddedau blynyddol ar gyfer Systemau Gwybodaeth Tai, sydd yn dod i gyfanswm o thua £39k. Yn ogystal, mae'n rhaid i ni roi cyfrif am oddeutu £35k o ffioedd galluogi ar gyfer datblygiadau tai newydd nad oes modd eu cyfalafu hyd nes y byddant wedi derbyn caniatâd cynllunio a gwaith wedi dechrau ar y datblygiadau newydd. Disgwylir y bydd y gwariant terfynol ar gyfer y flwyddyn yn unol â'r gyllideb, ar yr amod bod y grant a ddisgwylir yn cael ei derbyn.
- 6.3** Mae'r pennawd Cyfranogiad Tenantiaid yn dangos tanwariant o £66k ar ddiwedd Chwarter 2. Roedd yna swyddi gwag (sydd wedi eu llenwi bellach), ac mae Covid wedi cyfyngu ar y cyswllt gyda thenantiaid. Yn sgil hyn, adolygwyd y rhagolwg i ddangos tanwariant o £70k ar ddiwedd y flwyddyn.

7. Gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw

- 7.1** Mae'r Uned Cynnal a Chadw Tai (UCCT) yn dangos gorwariant o £188k ar ddiwedd Chwarter 2. Mae yna raglen adfer o waith cynnal a chadw a gynlluniwyd i fynd i'r afael â'r gwaith na chafodd ei wneud oherwydd i Covid gyfyngu ymweliadau i waith cynnal a chadw hanfodol yn unig. Disgwylir y bydd gwariant sy'n deillio o'r cynllun adfer £300k yn uwch na'r gyllideb erbyn diwedd y flwyddyn ariannol.
- 7.2** Roedd gwariant ar staff cynnal a chadw adeiladau nad ydynt yn rhan o'r UCCT £21k yn is na'r gyllideb a broffiliwyd ar ddiwedd Chwarter 2. Mae problemau recriwtio staff yn y maes hwn, felly'r rhagolwg erbyn diwedd y flwyddyn yw tanwariant o £35k.

7.3 Mae gorwariant o £28k ar gostau Trwsio a Chynnal a Chadw arall o gymharu â'r gyllideb a broffiliwyd. Mae hyn yn bennaf oherwydd natur dymhorol gwaith cynnal a chadw tiroedd. Rhagwelir y bydd gwariant yn unol â'r gyllideb erbyn diwedd y flwyddyn.

8. Addasiadau Diwedd Blwyddyn

8.1 Mae'r pennawd hwn yn cynnwys eitemau o wariant (costau cyllido cyfalaf ac ailgodi tâl o'r Gronfa Gyffredinol) sy'n rhan o'r broses gyfrifo ar ddiwedd y flwyddyn. Ni ragwelir unrhyw newidiadau ar hyn o bryd.

9. Gwariant Cyfalaf

9.1 Roedd y rhaglen gyfalaf wreiddiol a gymeradwywyd gan y Cyngor ym mis Mawrth 2021, yn werth cyfanswm o £20,313k, a oedd yn cael ei gyllido o'r Lwfans Atgyweiriadau Mawr (LAM) (£2,674k), a chyfraniad o gronfa wrth gefn y CRT (£17,639k). Nid oedd hyn yn cynnwys gwariant a ddygwyd ymlaen o raglen gyfalaf 2020/21, a oedd yn dod i gyfanswm o £2,248k, gyda £2,000k ohono'n cael ei gyllido drwy fenthycy. Cyfanswm y gyllideb yw £22,561k, wedi'i gyllido gan y LAM (£2,674k), benthycy (£2,000k) a chyfraniad o'r gronfa wrth gefn refeniw a gwarged ar y cyfrif refeniw yn ystod y flwyddyn gyfredol (£17,887k). Cwblhawyd adolygiad sylweddol o'r rhagolwg yn ystod y chwarter cyntaf ac, felly, nid oes newid yn y ffigur ar gyfer yr ail chwarter, sef £13,594k, sydd £4,293k yn is na'r gyllideb ddiwygiedig.

9.2 Oedi yn y gallu i gaffael hen dai Cyngor oherwydd effeithiau'r pandemig Covid sy'n dal i greu'r problemau mwyaf sylweddol (mae'r cynnydd ym mhrisiau tai wedi lleihau'r cyflenwad o dai sy'n cael eu gwerthu am bris sy'n cael ei ystyried fel pris sy'n cynnig gwerth am arian), yn ogystal ag oedi yn y rhaglen adeiladu eiddo newydd oherwydd oedi wrth gyflenwi deunyddiau a phrinder deunyddiau.

9.3 Dygwyd cyfran o'r gwariant ar amnewid rhai o gerbydau'r UCCT ymlaen o 2022/23, sef cyfanswm o £158k.

9.4 Mae'r tanwariant ar wariant cyfalaf yn golygu bod gostyngiad tebyg yn y swm a gyllidir o gyfrif refeniw'r CRT. Mae'r balans ar gael wedyn i gyllido'r prosiectau a ohirwyd tan y flwyddyn nesaf.

10. Balans y CRT

10.1 Roedd balans agoriadol cronfa wrth gefn y CRT yn £9,722k. Roedd y gyllideb ddiwygiedig yn caniatáu defnyddio £9,116k o'r balans hwn. Fodd bynnag, bydd y rhagolygon diwygiedig a nodir uchod yn arwain at ostyngiad o ddim ond £5,142k. Rhydd hyn falans o £4,580k yn y gronfa wrth gefn erbyn diwedd y flwyddyn ariannol. Mae'r balans hwn wedi'i glustnodi ar gyfer dibenion penodol, felly, nid yw ond ar gael i gyllido gwariant y CRT yn y dyfodol.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Amherthnasol

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae'r mater hwn wedi'i ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith.

Ch – A yw'r polisi hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydi

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Ydi

Dd – Aseu'r effaith posib (os yw'n berthnasol)

1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys	Mae'r adroddiad hwn at ddibenion monitro yn unig ac mae'n cael ei ddefnyddio ar y cyd ag adroddiadau eraill i osod cynllun busnes a chyllideb flynyddol y CRT. Aseir yr effaith ar anghenion tymor hir yr Ynys wrth osod y gyllideb flynyddol.
2	A yw hwn yn benderfyniad y rhagwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod yn y dyfodol. Os felly, sut?-	Amherthnasol
3	A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn, os felly, rhwch wybod gyda phwy:	Amherthnasol
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen? Esboniwch sut:-	Mae'r Gwasanaeth Tai yn ymgynghori'n gyson â'u tenantiaid ac mae canlyniadau'r ymgynghoriadau hynny'n cael eu bwydo i'r broses gynllunio busnes ac yn cael eu hystyried wrth osod y gyllideb flynyddol.
5	Nodwch effeithiau'r penderfyniad hwn ar yr agenda cydraddoldeb a'r Gymraeg.	Amherthnasol
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effaith posib y byddai'r penderfyniad yn ei gael ar y rhai hynny sy'n wynebu anfantais economaidd-gymdeithasol.	Amherthnasol
7	Nodwch unrhyw effaith posib y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r iaith Gymraeg ac ar drin yr iaith Gymraeg ddim llai ffafriol na'r Saesneg.	Amherthnasol

E – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?**Beth oedd eu sylwadau?**

1	Prif Weithredwr / Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) (gorfodol)	Mae'r UDA wedi ystyried yr adroddiad yn ei gyfarfod ar 8 Tachwedd 2021 ac ymgorfforwyd y sylwadau yn yr adroddiad.
2	Cyllid / Adran 151 (gorfodol)	Amherthnasol – adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	Mae'r Swyddog Monitro'n aelod o'r UDA.
4	Adnoddau Dynol (AD)	Amherthnasol
5	Eiddo	Amherthnasol
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu	Amherthnasol
7	Caffael	Amherthnasol
8	Sgriwtini	Mae canlyniadau adroddiadau monitro chwarterol y CRT yn cael eu hadrodd i'r Panel Sgriwtini Cyllid.
9	Aelodau Lleol	Amherthnasol

F - Atodiadau

- Atodiad A – Gwariant a rhagolygon Refeniw hyd at ddiwedd chwarter 2.
- Atodiad B – Gwariant a rhagolygon Cyfalaf hyd at ddiwedd chwarter 2.

Ff – Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

- Cynllun Busnes 30 Mlynedd y CRT 2020/50 (fel y'i cymeradwywyd gan y Pwyllgor hwn ym mis Mai 2021).

CYFRIF CRT 2021/22						
	Cyllideb Flynnyddol 2021/22	Cyllideb wedi ei phroffilio hyd at Fis 6	Gwirionedd ol hyd at Fis 6	Amrywiad hyd at Fis 6	Rhagolygon Diwedd Blwyddyn	Amrywiad Diwedd Blwyddyn
	£	£	£	£	£	£
CYFRIF REFENIW Incwm						
Anheddau	(19,167,000)	(9,583,502)	(9,542,857)	40,645	(19,018,000)	149,000
Garejys	(220,000)	(110,000)	(109,471)	529	(220,000)	0
Taliadau Gwasanaeth	(216,000)	(108,000)	(122,742)	(14,742)	(241,000)	(25,000)
Arall	(203,000)	(64,752)	(61,928)	2,824	(203,000)	0
Darpariaeth ar gyfer Dyledion Drwg	292,000	0	0	0	292,000	0
CYFANSWM INCWM	(19,514,000)	(9,866,254)	(9,836,998)	29,256	(19,390,000)	124,000
Gwariant nad yw'n ymwneud â gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw						
Cyfranogiad Tenantiaid	248,820	124,381	58,422	(65,959)	178,820	(70,000)
Gweinyddu Rhenti	497,573	248,449	241,452	(6,997)	497,573	0
Rheoli Stadau	176,911	88,301	79,552	(8,749)	176,911	0
Gwariant Refeniw Arall	958,339	435,578	656,335	220,757	958,339	0
Cyfanswm y gwariant nad yw'n ymwneud â Gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw	1,881,643	896,709	1,035,761	139,052	1,811,643	(70,000)
Gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw						
Uned Cynnal a Chadw Tai (UCCT)	3,143,119	1,571,266	1,759,357	188,091	3,443,119	300,000
Staff Cynnal a Chadw Adeiladau (dim UCCT)	935,282	466,972	445,535	(21,437)	900,282	(35,000)
Gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw arall	662,572	346,300	374,374	28,074	662,572	0
Cyfanswm Gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw	4,740,973	2,384,538	2,579,266	194,728	5,005,973	265,000
Addasiadau Diwedd Blwyddyn						
Costau Cyllido Cyfalaf	2,518,000	0	0	0	2,518,000	0
Ad-daliad o'r Gwasanaeth Tai	790,630	0	0	0	790,630	0
Ad-daliad o'r Gwasanaethau Canolog	811,780	0	0	0	811,780	0
Cyfanswm yr Addasiadau Diwedd Blwyddyn	4,120,410	0	0	0	4,120,410	0
CYFANSWM GWARIANT REFENIW	10,743,026	3,281,247	3,615,027	333,780	10,938,026	195,000

CYFANSWM (GWARGED) / DIFFYG REFENIW	(8,770,974)	(6,585,007)	(6,221,971)	363,036	(8,451,974)	319,000
CYFRIF GWARIANT CYFALAF						
Gwariant 2021/22	22,560,797	6,100,999	4,583,345	(1,517,654)	16,267,755	(6,293,042)
Lwfans ar gyfer Gwaith Trwsio Mawr	(2,674,000)	0	0	0	(2,674,000)	0
Grantiau eraill / Benthyca	(2,000,000)	0	0	0	0	2,000,000
CYFANSWM (GWARGED) / DIFFYG CYFALAF	17,886,797	6,100,999	4,583,345	(1,517,654)	13,593,755	(4,293,042)
(CYNNYDD) / GOSTYNGIAD NET YNG NGHRONFA WRTH GEFN Y CRT	9,115,823	(484,008)	(1,638,626)	(1,154,618)	5,141,781	(3,974,042)
Balans Agoriadol y CRT	(9,722,000)				(9,722,000)	
(Cynnydd) / Gostyngiad Net yng Nghronfa wrth Gefn y CRT	9,115,823				5,141,781	
Balans Terfynol CRT	(606,177)				(4,580,219)	

ATODIAD B

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol	Cyllideb a Broffiliwyd	Cyfanswm Gwariant	Amrywiad o gymharu â'r Proffil	Gwariant a Rhagamcendir	Tan/Gorwariant a Ragamcendir
	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)
<u>CRT Tai</u>						
Contract Gwres Canolog	400,000	0	0	0	400,000	0
Contract Gwaith Cynnal a Chadw a Gynlluniwyd	4,725,000	1,504,709	1,255,361	(249,348)	4,725,000	0
Gwella Perfformiad Ynni	1,000,000	50,000	1,899	(48,101)	400,000	(600,000)
Gwaith Amgylcheddol	880,000	280,000	14,712	(265,288)	880,000	0
Prynu eiddo presennol / Datblygu eiddo newydd	13,005,797	3,763,093	2,856,584	(906,509)	7,750,425	(5,255,372)
Addasiadau Sector Cyhoeddus	350,000	148,640	143,954	(4,686)	350,000	0
Risg Tân	450,000	0	221	221	450,000	0
SATC	1,750,000	354,557	310,614	(43,943)	1,154,557	(595,443)
Cerbydau Uned Cynnal a Chadw Tai	0	0	0	0	157,773	157,773
Cyfansymiau ar gyfer y CRT Tai	22,560,797	6,100,999	4,583,345	(1,517,654)	16,267,755	(6,293,042)